

**ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการให้บริการ
ของด่านศุลกากรอรัญประเทศ
สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1 กรมศุลกากร***

**Factors Affecting the Quality of Service
of Aranyaprathet Customs House
Regional Customs Bureau 1
the Customs Drpartment**

สุชาติณี สายสินธุ**

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยการให้บริการที่มีผลต่อผู้ใช้บริการของด่านศุลกากรอรัญประเทศ และเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของด่านศุลกากรอรัญประเทศจำแนกตามลักษณะและประเภทธุรกิจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการนำเข้า ผู้ประกอบการส่งออก และตัวแทนออกของ ที่มารับบริการ รวมทั้งสิ้น 175 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม โดยด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X})

* เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์รัฐประสาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการให้บริการของด่านศุลกากร อรัญประเทศ สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1 กรมศุลกากร

** นิสิตหลักสูตรรัฐประสาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา

และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe' Method)

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการให้บริการของผู้รับบริการด้านศุลกากรอั้งประเทศอยู่ในระดับมากที่สุด เวียงระดับลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ความเชื่อถือไว้ใจ (reliability) การให้ความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ (assurance) การรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ (empathy) การตอบสนองต่อผู้รับบริการ (responsiveness) และด้านรูปธรรมของธุรกิจ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการ รองลงมา ได้แก่ ผู้ส่งของ ออก ผู้นำของเข้า ตัวแทนออกของ และหน่วยงานอั้งประเทศ/วิสาหกิจ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการให้บริการของผู้รับบริการของด้านศุลกากรอั้งประเทศ จำแนกตามลักษณะหรือประเภทของธุรกิจโดยรวม พบว่า ด้านรูปธรรมของการให้บริการ ด้านความเชื่อถือไว้ใจได้ ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ และด้านการรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยังพบว่า มีด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการให้บริการ และเมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบร่วมจำนวน 1 คู่ ได้แก่ ผู้ประกอบการ และผู้ส่งของออก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมากกว่า ผู้นำของเข้า ตัวแทนออกของ และหน่วยงานอั้งประเทศ/วิสาหกิจ

Abstract

This research aims to study the factors affecting the use of the Aranyaprathet Customs House. And to compare the quality of service by the Aranyaprathet Customs House. And business. Sample Including the implementation of access. The sending off. And Customs

Brokers. Who underwent a total of 175 patients were used to analyze the data. By the software package SPSS was used to analyze and average (Mean : \bar{X}) and the standard deviation (Standard Deviation : SD) and statistical tests, F (F-test) and test the pair later. method of Scheffe (Scheffe' Method).

The results showed that Overall, the factors that affect the quality of service in the Aranyaprathet Customs House. By the average values from most to least trustworthy and reliable. (reliability) and customer confidence (assurance) to know and understand the client (empathy) response to the client. (responsiveness) and the objective of providing the service (tangibles) were classified according to the nature or type of business as a whole. In most households, followed by the exporter and importer of representatives from state agencies / enterprises.

Comparison of opinions on the factors that affect the quality of service at the Aranyaprathet Customs House. By the nature or type of business that the overall objective of the service. Reliability and trust. The confidence of the client. And knowing and understanding customers. Differences are statistically significant at the 0.05 level, and also found that the response to the client. Opinion about the factors that affect the quality of service. And the LSD test showed that there were two young entrepreneurs and exporters. Differences are statistically significant at the 0.05 level than the importer's broker and government / enterprise.

บทนำ

การบริการ นับได้ว่าเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารงานไม่ว่า จะเป็นองค์กรภาครัฐหรือเอกชน เนื่องจากโดยทั่วไปแล้ว ลักษณะงานที่ กระทำและผลผลิตที่ออกมาจากกระบวนการผลิตหรือกระบวนการนโยบาย สาธารณะในกรณีขององค์กรภาครัฐนั้น ย่อมมีประชาชนหรือลูกค้าได้รับ ซึ่งอาจแตกต่างสถานะกันไปบ้างขึ้นอยู่กับว่า ผู้รับบริการนั้น ใช้บริการกับ หน่วยงานภาครัฐ โดยนั่นเอง ผู้ให้บริการ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง พิจารณาว่า ผลผลิตที่องค์กรการต้นเรื่องส่งมอบสู่ลูกค้าหนึ่งหรือสาธารณะนั้น มีคุณภาพเพียงใด และการให้บริการ เพื่อนำผลผลิตไปใช้ของผู้รับบริการส่งผล ในทางที่ตอบสนองความพึงพอใจได้เพียงใด Millett อธิบายไว้ว่า เป้าหมาย สำคัญของการจัดบริการคือการสร้างความพึงพอใจในการให้บริการแก่ ประชาชนที่มาใช้บริการ ไม่ว่าจะมองประเทศไทยในการให้บริการแก่ ประชาชนที่มาใช้บริการ เป็นการจัดบริการแบบให้เปล่าหรือเรียกว่าเป็นบริการสาธารณะ ก็ตาม โดยหลักการที่สำคัญก็คือ การให้บริการ จะต้องเป็นการกระทำอย่าง เชื่อมภาพ หมายถึง มีความยุติธรรม ซึ่งในกระบวนการภาครัฐ เป็นไปตาม ฐานคติที่ว่าทุกคนที่เป็นสมาชิกของรัฐ มีความเท่าเทียมกัน ด้วยเหตุนี้ การจัด บริการของหน่วยงานภาครัฐ จะได้เป็นการปฏิบัติต่อประชาชนผู้รับบริการอย่าง เท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยกกีดกัน หรือต้องเป็นไปโดยมีมาตรฐานเดียวกัน ไม่เลือกปฏิบัติ

คุณภาพของการให้บริการ (Service Quality) นับเป็นความสนใจของ นักบริหารไม่ว่าจะเป็นนักบริหารในภาครัฐหรือภาคเอกชนที่ หัวใจสำคัญ ต่อการผลิตบริการหรือให้บริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ ที่มุ่งไปที่การก่อให้เกิดความถึงพอใจ (Satisfaction) ต่อผู้รับบริการ เนื่องจากการศึกษาถึงคุณภาพของการให้บริการ เป็นส่วนที่สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของ การให้บริการขององค์กรฯ โดยเฉพาะสำหรับองค์กรที่มีบทบาทภารกิจในการ ให้บริการ และยังเป็นส่วนที่ช่วยให้องค์กรสามารถสร้างสรรค์ความได้เปรียบ (Advantage) ในสถานการณ์การแข่งขันและการมุ่งเน้นผลลัพธ์ของการบริหาร งานได้ในทางหนึ่ง

ปัจจุบันองค์กรภาครัฐภายใต้บริบทของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ที่ได้รับอิทธิพลของแนวคิดทางการตลาดมาปรับใช้เพื่อให้ระบบราชการดำเนินบทบาทเป็นผู้ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน โดยเป็นไปอย่างมีระบบ เน้นผลสัมฤทธิ์ของการทำงาน (Result-oriented) มีธรรมาภิบาล (Good Governance) และมุ่งให้ระบบราชการสามารถปฏิบัติตามต้องความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ทำการปรับกระบวนการทัศน์ในการบริหารงานจากเดิมที่ประชาชนเป็นเพียงผู้จำต้องรับบริการที่รัฐจัดให้มาเป็นลูกค้าที่องค์กรภาครัฐพึงให้ความสนใจ จัดบริการสาธารณะตามขอบเขตอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ และที่สำคัญคือ การให้บริการของหน่วยงานภาครัฐนั้น จำเป็นต้องหันมาพิจารณาถึงคุณภาพของการให้บริการ (service quality) ซึ่งหมายความได้ว่าเป็นความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้ให้บริการเป็นหัวใจสำคัญ

ซึ่งในปัจจุบันกรมศุลกากร ในระบบการบริหารราชการจะก้าวเดินไปสู่ จุดมุ่งหมายที่ตั้งเป้าไว้ได้ กรมศุลกากรจำเป็นต้องพัฒนาระบบงานไปสู่การ จัดการหรือการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทยที่กำหนดไว้ และส่วนหนึ่งที่สำคัญคือองค์กรราชการจะดำเนินการ ประการใด เพื่อให้ระบบการบริการสาธารณะที่จัดบริการแก่ประชาชนเป็น ระบบที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทรง พลัง หนึ่งในแนวคิดที่ถูกนำมาใช้ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาองค์กรภาครัฐไทย ให้ก้าวไปสู่ศักยภาพได้

ด้านศุลกากรอธิบดี สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1 กรมศุลกากร มีเขตความรับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดรวม จำนวน 12 ด่าน นับเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่สำคัญ ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2544 ในการดำเนินการด้านพิธีการ นำเข้า-ส่งออก จัดเก็บภาษีอากรและการตรวจสอบล้อຍของทางด้านศุลกากร ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ รวมทั้งการทำหน้าที่ป้องกันและ ปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากร ภายในเขตอำนาจของด่าน หรือตามที่

ได้รับมอบหมายจากกรมศุลกากร ความร่วมมือประสานงานกับส่วนราชการต่างๆ การดำเนินงานของกรมศุลกากรและหน่วยงานอื่น สังกัดที่เป็นสำนักงานศุลกากรภาคต่างๆ และด่านศุลกากรมุ่งสู่การเป็นศุลกากรรมมาตรฐานโลก เพื่อความสามารถในการแข่งขัน และความปลอดภัยทางสังคม โดยมีพันธกิจ (Mission) ที่สำคัญในการบรรลุมาตรฐานศุลกากรโลก สนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย และปกป้องเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งกรมศุลกากรยังได้วางยุทธศาสตร์ (Strategy) เพื่อไปสู่มาตรฐานโลก มุ่งเน้นเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นศุลกากรที่สะอาดและโปร่งใส มุ่งสูงดิ่ใหม่ในการควบคุมทางศุลกากร มุ่งมั่นจัดเก็บภาษีอากรและปกป้องเศรษฐกิจ รวมทั้งที่รับผิดชอบด้านการให้บริการและปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามตามกรอบภารกิจ หน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 4 จังหวัด คือจังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี นครนายก และสระบุรี มีเงื่อที่ที่จะต้องดูแลรวมประมาณ 17,656.284 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 11,034,932 ไร่ ที่สำคัญมีแนวพร้อมเดินติดกับประเทศไทยเป็นเขตแดนทางบกทั้งสิ้นยาวถึง 165 กิโลเมตร

งานวิจัยครั้นนี้ มุ่งทำการศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะของการให้บริการของผู้มาติดต่อราชการรวมทั้ง และประชาชนทั่วไป กับคุณภาพของการให้บริการของด่านศุลกากรรัฐบาลประเทศไทย สังกัดสำนักงานศุลกากรภาคที่ 1 กรมศุลกากร โดยเลือกทำการศึกษาที่ด่านศุลกากรรัฐบาลประเทศไทย ซึ่งถือเป็นการให้บริการผู้ประกอบการ อันจะเป็นประโยชน์จากการท่าความเข้าใจในคุณภาพการให้บริการ ซึ่งย่อ扼เอื้อต่อการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพในการให้บริการของหน่วยงาน ในอันที่จะตอบสนองหรือสอดประสานกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทยของกรมศุลกากรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ปัญหาการวิจัยผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการของด่านศุลกากรรัฐบาลประเทศไทย มากันอย่างเพียงใด และควรปรับเปลี่ยนวิธีการให้บริการอย่างไรจึงจะตรงตามความต้องการของผู้รับบริการ

โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยการให้บริการที่มีผลต่อผู้ใช้บริการของด้านศูลการอัจฉริยะประเทศไทย
- 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของด้านศูลการอัจฉริยะประเทศไทย ตามเกณฑ์มาตรฐานและประเภทธุรกิจ

ขอบเขตของการวิจัย

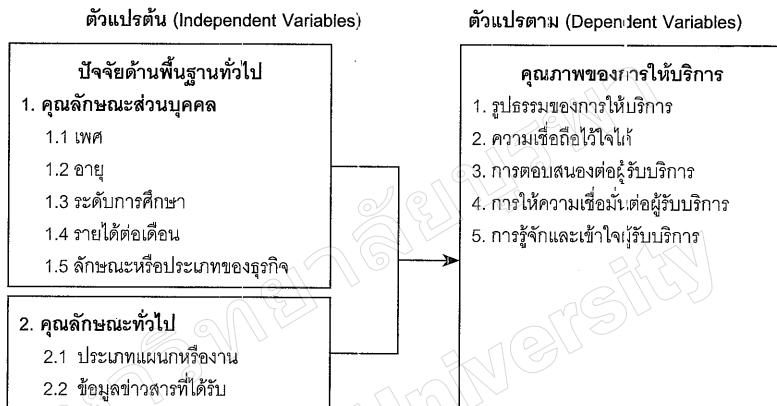
- 1) ศึกษาเฉพาะผู้มาใช้บริการของด้านศูลการอัจฉริยะประเทศไทย
- 2) ระยะเวลาที่ใช้ ตั้งแต่ มกราคม 2555-มีนาคม 2555
- 3) ด้านเนื้อหา
 - 3.1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมาใช้บริการของด้านศูลการอัจฉริยะประเทศไทย
 - 3.2) ศึกษาปัจจัยด้านการให้บริการของด้านศูลการอัจฉริยะประเทศไทย
- 4) ด้านพื้นที่ ได้แก่ ด้านศูลการอัจฉริยะประเทศไทย สำนักงานศูลการที่ 1 กรุงศุลกากร

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้รับบริการเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการให้บริการของด้านศูลการอัจฉริยะประเทศไทย ตามเกณฑ์มาตรฐานและประเภทของธุรกิจ ได้แก่ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ผู้ประกอบการ ตัวแทนออกของ และหน่วยงานรัฐ/วิสาหกิจ แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยเป็นผู้ประยุกต์สร้างกรอบแนวคิด โดยประยุกต์แนวคิดในการศึกษาคุณภาพของการให้บริการ 5 ด้านจากทัศนะของ Parasuraman and Other¹ ดังนี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- 1) ทราบถึงปัจจัยการให้บริการที่มีผลต่อผู้ใช้บริการของช่องด้านศูนย์บริการอัจฉริยะ
- 2) ทราบถึงการเปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของด้านศูนย์บริการอัจฉริยะตามลักษณะและประเภทธุรกิจ
- 3) เป็นแนวทางในการแก้ไขด้านศูนย์บริการในการพัฒนา ปรับปรุง คุณภาพการให้บริการได้ และผู้วิจัยจะนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการด้านคุณภาพการให้บริการต่อไป

¹ Parasuraman A., Parasuraman, Valarie A. Zeithaml and Leonard L. Berry. *Delivering Service Quality: Balancing Customer Perception and Expectation*. 1990.

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการนำข่องเข้า ผู้ประกอบการส่งของออก และตัวแทนออกของ และหน่วยงานรัฐ/วิสาหกิจ ณ ด้านศุลกากรอัฐปะเทศ ซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าที่ลงทะเบียนเป็นผู้ประกอบธุรกิจระหว่างประเทศกับกรมศุลกากร จำนวน 310 คน

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มลูกค้าที่ลงทะเบียนเป็นผู้ประกอบธุรกิจระหว่างประเทศในระบบลงทะเบียนกับกรม (service counter) ณ ด้านศุลกากรอัฐปะเทศ มาใช้บริการในเดือน มกราคม-มีนาคม 2555 ประมาณ 310 คน โดยใช้ระเบียบวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบที่คำนึงถึงความน่าจะเป็น (probability sampling) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (sample size) โดยทำการสุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และความระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 (.05) จากสูตรของ Taro Yamane

สูตร

$$\frac{N}{1 + Ne^2} = \text{ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05}$$

เมื่อ e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่าจากสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{310}{1 + (310 (.05)^2)} = \text{ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05} \\ &= \frac{310}{1 + (0.775)} \end{aligned}$$

$$n = 174.65$$

ผลการคำนวณจากสูตรดังกล่าวข้างต้น เมื่อแทนค่าแล้วได้จำนวนตัวอย่าง 175 ตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เลือกเก็บข้อมูลจากผู้มารับบริการกับด้านศุลกากรรัฐบาลประเทศไทย เดือน มกราคม-มีนาคม 2555 ได้แก่ ผู้ประกอบการนำเข้า ผู้ประกอบการส่งของออก และตัวแทนของของ ที่ลงทะเบียนเป็นผู้ประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ กับระบบลงทะเบียนกับกรมศุลกากร จำนวน 310 ราย โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) ได้จำนวน 175 ราย และเลือกเก็บข้อมูลจากตัวอย่างที่ไม่ซ้ำราย

ตารางที่ 1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามประเภทของประชากร

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ผู้ประกอบการนำเข้า-ส่งออก (เขต จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว และจังหวัดอื่น)	157
ตัวแทนของของ (Shipping)	18
รวม	175

ที่มา: สถิติการให้บริการของ service counter, ด้านศุลกากรรัฐบาลประเทศไทย
(ข้อมูลเก็บประมาณการระหว่างเดือน มกราคม-มีนาคม 2555)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นงานวิจัยเชิงวิเคราะห์ (Analytical Research) โดยใช้ร่วมกับวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารต่างๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามสร้างขึ้นประกอบด้วย 2 ตอน คือ

² Taro Yamane. *Statistics: An Introductory Analysis*. 1970.

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ลักษณะหรือประเภท ของธุรกิจ ประเภทแผนกหรืองานที่ให้บริการ และข้อมูลข่าวสารการให้บริการที่ได้รับจากด้านศุลกากรอั้งประเทศ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของการให้บริการ ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดในการศึกษาคุณภาพของการให้บริการ 5 ด้านจากทัศนะของ Parasuraman and Other ซึ่งประกอบด้วย ด้านรูปธรรมของการให้บริการ ด้านความเชื่อถือไว้ใจได้ ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ ด้านการให้ความเข้มนั่นต่อผู้รับบริการ และด้านการรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยແນບแบบสอบถามจากผู้ประกอบการ นำข้อมูล ผู้ประกอบการส่งของออก และตัวแทนออกของ และหน่วยงานรัฐ/ วิสาหกิจ ณ ด้านศุลกากรอั้งประเทศ และรับคืนแบบสอบถามที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่างและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ในช่วงระหว่างเดือน มกราคม-มีนาคม 2555 โดยได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 175 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) และสถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) โดยจำแนกสถิติที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามลักษณะของการหา ความสัมพันธ์แต่ละด้านหรือระหว่างตัวแปร ดังนี้

- ใช้สถิติในการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ และค่าสถิติร้อยละ (percentage) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านพื้นฐานทั่วไป ของคุณลักษณะ ส่วนบุคคล และคุณลักษณะทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่างที่มารับบริการของด้าน ศุลกากรอั้งประเทศ

2. ใช้สถิติในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการให้บริการของด้านศุลกากรอัฐปะเทศ โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาจัดชั้น ดังนี้³

$$\frac{\text{(คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด)}}{\text{จำนวนชั้น}} = (4-1) = 0.75$$

$$\frac{4}{\text{จำนวนชั้น}}$$

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.75 หมายความว่า มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.76-2.50 หมายความว่า มีความคิดเห็นในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.25 หมายความว่า มีความคิดเห็นในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 3.26-4.00 หมายความว่า มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

3. เปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของด้านศุลกากรอัฐปะเทศ จำแนกตาม ลักษณะหรือประเภทของธุรกิจ ได้แก่ ผู้นำข่องเร้า ผู้ส่งของออก ผู้ประกอบการ ตัวแทนออกของ และหน่วยงานรัฐ/วิสาหกิจ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' Method

ผลการวิจัย

โดยผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิจัยจากแบบสอบถามจำนวน 175 ชุด โดยออกเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการให้บริการของด้านศุลกากรอัฐปะเทศ และตอนที่ 3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านพื้นฐานทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 59.40 และเป็นเพศชาย 71 คน ร้อยละ 40.60 ส่วนใหญ่ มีอายุ 31-40 ปี ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 41.10 รองลงมา คือ ระดับอนุปริญญา/ปวส. และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 13.10 และ 6.90 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีรายได้

³ ประคง กรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยค้นควนด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป. 2539.

ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 60.60 หากที่สุด รองลงมาคือ 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 20.60 และต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 14.30 ตามลำดับ และลักษณะหรือประเภทของธุรกิจเป็นตัวแทนออกของ ร้อยละ 41.70 รองลงมา คือ ผู้ส่งของออก ร้อยละ 24.60 ผู้ประกอบการ ร้อยละ 21.70 ตามลำดับ

ด้านคุณลักษณะทั่วไป ของผู้รับบริการด้านศุลกากรอั้งประเทศ ผู้รับบริการส่วนใหญ่มาใช้บริการด้านพิธีการส่งออก หากที่สุด ร้อยละ 72.00 ด้านพิธีการนำเข้า รองลงมา ร้อยละ 18.90 หากที่สุด ร้อยละ 72.70 โดย ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อ internet หรือ web site ของด้านศุลกากร อั้งประเทศ ร้อยละ 44.60 รองลงมา คือร้อยละ 17.10 ตามลำดับ

ผู้รับบริการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการให้ บริการของด้านศุลกากรอั้งประเทศโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงระดับลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ความเชื่อถือไว้ใจได้ (reliability) ($\bar{X} = 3.83$) การให้ความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ (assurance) ($\bar{X} = 3.76$) การรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ (empathy) ($\bar{X} = 3.76$) การตอบสนองต่อผู้รับบริการ (responsiveness) ($\bar{X} = 3.61$) และและด้าน กฎกระทรวงของการให้บริการ ($\bar{X} = 3.55$) ตามลำดับ

ด้านรูปธรรมของการให้บริการ ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เมื่อ พิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการให้บริการของผู้รับ บริการด้านศุลกากรอั้งประเทศ ด้านรูปธรรมของการให้บริการ (tangibles) เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความคิดเห็น ระดับมากที่สุด คือ ด้านศุลกากรมีเอกสารและสื่อต่างๆ ที่เพียงพอต่อการให้ บริการแก่ผู้รับบริการ ($\bar{X} = 3.82$) ด้านศุลกากรได้กำหนดขั้นตอน หรือ การประชุมทั้งหมดที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจแก่ผู้รับบริการ ($\bar{X} = 3.61$) ด้านศุลกากรมีเครื่องมือ/อุปกรณ์และระบบ IT ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ที่มีความ ทันสมัย (เช่น ระบบงานในการให้บริการในปัจจุบัน) ($\bar{X} = 3.59$) ด้านศุลกากร มีสภาพทางกายภาพ ของบรรยายกาศสถานที่ปฏิบัติงานที่สะอาด ร่มรื่น

surveyed เป็นระดับเรียบร้อย ($\bar{X} = 3.56$) และด้านศุลกากรมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบถ้วน ได้แก่ ตู้น้ำดื่ม เครื่องดื่มรับรองผู้รับบริการ ความสะอาดของหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.21$) ตามลำดับ

ด้านความเชื่อถือไว้ใจได้ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการให้บริการของผู้รับบริการด้านศุลกากร อรัญประเทศ ด้านความเชื่อถือไว้ใจได้ (reliability) เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ความคิดเห็นระดับมากที่สุด คือ บุคลากรให้บริการด้วยความสุภาพการแสดงออกและให้คำแนะนำ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการได้ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 3.86$) และบุคลากรของด้านศุลกากรให้บริการด้วยความเสมอภาคอย่างไม่ต่างกัน ($\bar{X} = 3.83$) แม้มาขอรับบริการกับด้านศุลกากร จะได้รับการบริการที่มีคุณภาพเทียบเท่ากับที่ผู้รับบริการรายอื่นได้รับ ($\bar{X} = 3.82$) และเมื่อมาติดต่อขอรับบริการ บุคลากรได้แจ้งให้ทราบทราบล่วงหน้าถึงเวลาที่ให้บริการและ/หรือระยะเวลาที่คาดว่าจะให้บริการแล้วเสร็จ ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการให้บริการของผู้รับบริการด้านศุลกากรอรัญประเทศ ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ (responsiveness) เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ความคิดเห็นระดับมากที่สุด คือบุคลากรมีความพร้อมในการให้บริการที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ ($\bar{X} = 3.86$) บุคลากรเข้าใจใส่ต่อปัญหาของผู้รับบริการ และการแก้ไขปัญหาให้อย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.85$) บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ ($\bar{X} = 3.69$) ผู้รับบริการได้รับประโยชน์สูงสุดจากการให้บริการของด้านศุลกากร ($\bar{X} = 3.35$) และบุคลากรของด้านศุลกากรให้บริการเป็นไปอย่างยืดหยุ่น เพื่ออำนวย ความสะดวกต่อผู้รับบริการ โดยไม่มีขัดต่อระบบของภาครัฐบาล ($\bar{X} = 3.26$) ตามลำดับ

ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการให้บริการของผู้รับบริการด้านศูนย์บริการรัฐบาล เด็กนักเรียนให้ความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ (assurance) เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความคิดเห็นระดับมากที่สุด คือ บุคลากรที่ให้บริการ ได้ให้บริการได้ถูกต้อง ตรงตามความต้องการของผู้มาติดต่อขอรับบริการ ($\bar{X} = 3.87$) และการให้บริการของด้านศูนย์บริการได้รับการยอมรับว่ามีภาพลักษณ์ที่ดี รองลงมา คือ บุคลากรที่ให้บริการ มีความรู้ ความสามารถในเรื่องที่ให้บริการเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.74$) บุคลากรมีอธิบายศัดย์ที่ดีในการให้บริการ สุภาพ และเป็นกันเองหรือเป็นมิตร ($\bar{X} = 3.73$) และบุคลากรสามารถให้คำชี้แจงปัญหาหรือข้อสงสัยต่างๆ ให้ผู้รับบริการอย่างชัดเจน เช่น จะรับบริการอย่างไร เมื่อใด ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

ด้านการรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการให้บริการของผู้รับบริการด้านศูนย์บริการรัฐบาล เด็กนักเรียนรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ (empathy) เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความคิดเห็นระดับมากที่สุด คือ บุคลากร ทุ่มเท เสียสละ และอุทิศตนในการบริการเพื่อให้หมายกับค่าธรรมเนียมของผู้รับบริการ ($\bar{X} = 3.89$) บุคลากรของด้านศูนย์บริการคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ ($\bar{X} = 3.78$) บุคลากรให้ได้คำแนะนำ ภูมิปัญญาที่เป็นประโยชน์และเกี่ยวข้องกับผู้รับบริการ ($\bar{X} = 3.77$) ด้านศูนย์บริการพยายามที่จะปรับปรุง แก้ไขการให้บริการที่ดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.73$) และบุคลากรให้บริการแก่ผู้รับบริการโดยเสมอภาค ไม่จำเอียงหรือเลือกปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

สรุปในภาพรวม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการให้บริการของด้านศูลากรอรัญประเทศ จำแนกตามลักษณะหรือประเภทของธุรกิjin ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการ ($X = 3.80$) รองลงมา ได้แก่ ผู้ส่งของออก ($X = 3.79$) ผู้นำของเข้า ($X = 3.69$) ตัวแทนออกของ ($X = 3.64$) และหน่วยงานรัฐ/วิสาหกิจ ($X = 3.42$) ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของด้านศูลากรอรัญประเทศ จำแนกตาม ลักษณะหรือประเภทของธุรกิจ ได้แก่ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ผู้ประกอบการ ตัวแทนออกของ และหน่วยงานรัฐ/วิสาหกิจ โดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของ Scheffe' Method

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้รับบริการเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการให้บริการของด้านศูลากรอรัญประเทศ จำแนกตาม ลักษณะหรือประเภทของธุรกิจ ได้แก่ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ผู้ประกอบการ ตัวแทนออกของ และหน่วยงานรัฐ/วิสาหกิจ โดยรวม พบร่วม พบว่า ด้านรูปธรรมของการให้บริการ ด้านความเชื่อถือไว้ใจได้ ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ และด้านการรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบว่ามีด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการมีความคิดเห็นของผู้รับบริการในคุณภาพการให้บริการของด้านศูลากรอรัญประเทศไม่ต่างกัน และเมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยจำแนกตามลักษณะหรือประเภทของธุรกิจ พบร่วม ผู้ประกอบการ และผู้ส่งของออก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการให้บริการของด้านศูลากรอรัญประเทศโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมากกว่า ผู้นำของเข้า ตัวแทนออกของ และหน่วยงานรัฐ/วิสาหกิจ จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

ด้านรูปธรรมของการให้บริการ พบฯ มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ ผู้ประกอบการ และผู้ส่งของออก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการของด้านศุลกากรอัตรายุประเทศ ด้านรูปธรรมของการให้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความเชื่อถือไว้ใจได้ พบฯ มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ ผู้ประกอบการ และผู้ส่งของออก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการของด้านศุลกากร อัตรายุประเทศ ด้านความเชื่อถือไว้ใจได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมากกว่า ตัวแทนของผู้นำของเข้า และหน่วยงานรัฐ/วิสาหกิจ

ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ พบฯ มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ ผู้ส่งของออก และผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการของด้านศุลกากรอัตรายุประเทศ ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมากกว่า ผู้นำของเข้า ตัวแทนของ และหน่วยงานรัฐ/วิสาหกิจ

ด้านการรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ พบฯ มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ ผู้ส่งของออก และผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการของด้านศุลกากรอัตรายุประเทศ ด้านการรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ อุรุกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมากกว่า ผู้นำของเข้า ตัวแทนของ และหน่วยงานรัฐ/วิสาหกิจ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า พบว่า ผู้รับบริการของด้านศุลกากรอั้นปูประเทศ ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการด้านศุลกากร อั้นปูประเทศ ผู้ให้บริการยังขาดความมั่นใจต่อเรื่องรับในการให้บริการ รวมทั้งยังขาดการทุ่มเท เสียสละ และอุทิศตนในการบริการ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

เชิงนโยบาย

จากการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

- ส่วนราชการควรมีการกำหนดนโยบายการ ด้านการพัฒนาคุณภาพ การให้บริการของศุลกากรอย่างต่อเนื่อง และควรกำหนดการประเมินผลการปฏิบัติงานรายไตรมาส หรือรายปี เพื่อเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานด้านบริการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

- ด้านการสร้างระดับของการรับรู้เกี่ยวกับการคุณภาพของการให้บริการในภาคอั้นปู และการเสริมสร้างพฤติกรรมของผู้นำหรือผู้บริหาร ควรวางแผนงานด้านการให้บริการ ด้านการสร้างบรรยายการในการให้บริการ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการอย่างเหมาะสมในภาวะให้บริการของหน่วยงาน เพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารได้กำหนดนโยบาย สังกัด หรือการปฏิบัติให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามอย่างรวดเร็วและถูกต้อง

- ด้านเสริมสร้างนโยบายในการปฏิบัติ สมควรเน้นเย้ำหรือให้แนบราย กับผู้บริหารระดับหัวหน้าส่วนราชการให้ใช้หลักการบริหารงาน เพื่องานบริการ ก่อให้เกิดผลงานในรูปธรรมสามารถปฏิบัติตามจริง นำมาตราการเชิงลบมาใช้กับบุคลากรที่ละเลยการปฏิบัติหน้าที่

เชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

- จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ ของด้านศุลกากรอั้นปูประเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ควรมีการวิจัย ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ผลกระทบอื่นๆ ที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพ

ในการให้บริการ ซึ่งประกอบด้วย ภาระหน้าที่ ความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ ความผูกพันต่อองค์กร

- จากผลการวิจัย พบร่วมกับคุณภาพการให้บริการของด้านศูนย์การอธิบดีประจำประเทศไทย จำแนกตามลักษณะหรือประเภทของ มีความคิดเห็นกับ ความเชื่อถือไว้ใจได้ การให้ความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ การรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ การตอบสนองต่อผู้รับบริการ และรูปธรรมของการให้บริการ อยู่ในระดับมากที่สุด แต่ปัจจัยด้านรูปธรรมของการให้บริการ ควรพัฒนาการให้บริการให้มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการศึกษาดูงาน การจัดฝึกอบรม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการให้บริการของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นที่ยอมรับของกลุ่มผู้รับบริการของหน่วยงานนั้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพียงอย่างเดียว จึงเห็นว่าควรให้มีการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ด้วย ซึ่งจะสามารถได้ข้อมูลการตอบแบบสอบถามได้ชัดเจนและคลอบคลุมมากยิ่งขึ้น

1. ควรศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารงานภายในด้านศูนย์การให้บริการ หรือองค์กร เพื่อหาสาเหตุของข้อบกพร่องทางด้านการบริหารงานที่แท้จริง
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ เพื่อหน้าที่หนักของปัจจัยว่าเป็นไปในทิศทางใด

รายการอ้างอิง

- ประคอง บรรณสูตร. สติ๊ติเพื่อการวิจัยค่านวนด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป.
กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- Parasuraman, A., Ziehaml, V. A., & Berry L. L. *Delivering Service Quality: Balancing Customer Perception and Expectation.* London: The Free Press, 1990.
- Yamane, T. *Statistics: An Introductory Analysis.* ToKyo: John Weatherhill, 1970.